

TA'LIMDA LOYIHA FAOLIYATI ORQALI O'QUVCHILARNI TADQIQOTGA YO'NALTIRISHNING INNOVATSION MODELLARI

Qodirov Farrux Ergash o'g'li

Matematika va ta'limda axborot texnologiyasi
kafedrası mudiri i.f.d DSc, dotsent, fan o'qituvchisi
Farruxbek0209@mail.ru; orcid.org/0000-0002-4574-7728

Yo'lchiyeva Shijoat Qobil qizi

Shahrisabz davlat pedagogika instituti
Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (boshlang'ich ta'lim)
1-kurs magistranti
<https://doi.org/10.5281/zenodo.18257442>

ARTICLE INFO

Received: 13st January 2026

Accepted: 14th January 2026

Published: 15th January 2026

KEYWORDS

Loyiha faoliyati, tadqiqotga
yo'naltirish, innovatsion
modellar, boshlang'ich ta'lim,
bilish faolligi, tadqiqotchilik
kompetensiyasi.

ABSTRACT

Mazkur maqolada ta'lim jarayonida loyiha faoliyati orqali o'quvchilarni tadqiqot faoliyatiga yo'naltirishning innovatsion modellari tahlil qilinadi. Loyiha faoliyatining o'quvchilarda mustaqil izlanish, muammoli vaziyatlarni hal etish, tanqidiy va ijodiy fikrlash ko'nikmalarini shakllantirishdagi o'rni ochib beriladi. Tadqiqot davomida loyiha asosida tashkil etilgan ta'lim jarayoni o'quvchilarning bilish faolligini oshirishga, tadqiqotchilik kompetensiyalarini rivojlantirishga xizmat qilishi asoslab beriladi. Tadqiqot natijalari loyiha faoliyatiga asoslangan innovatsion modellar ta'lim samaradorligini oshirishda muhim ahamiyatga ega ekanligini ko'rsatadi.

Zamonaviy ta'lim tizimida o'quvchilarni faqat tayyor bilimlar bilan qurollantirish emas, balki ularni mustaqil izlanishga, tadqiqot olib borishga va muammoli vaziyatlarda to'g'ri qaror qabul qilishga o'rgatish muhim vazifa hisoblanadi¹. Ayniqsa, boshlang'ich ta'lim bosqichida o'quvchilarda tadqiqotchilik qobiliyatlarini shakllantirish ularning keyingi ta'lim bosqichlaridagi muvaffaqiyatli faoliyatiga zamin yaratadi.

Loyiha faoliyati o'quvchilarning yosh va psixologik xususiyatlarini hisobga olgan holda, ularni real hayotiy muammolar asosida izlanishga yo'naltiruvchi samarali pedagogik vosita sifatida e'tirof etilmoqda². Shu bois, loyiha faoliyatiga asoslangan innovatsion modellarni ishlab chiqish va ularni ta'lim jarayoniga tatbiq etish dolzarb masala hisoblanadi.

ADABIYOTLAR SHARHI

Ilmiy manbalarda loyiha faoliyatining nazariy asoslari J. Dyui va U. Kilpatrik qarashlariga borib taqaladi. J. Dyui ta'limni hayot bilan bog'lash, bilimlarni faoliyat jarayonida egallash

¹ Azizxo'jaeva N.N. *Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat*. – Toshkent: Fan, 2006, 12–18-b.

² Dewey J. *Experience and Education*. – New York: Macmillan, 1938, 25–39-p.

zarurligini ta'kidlagan³. U. Kilpatrik esa loyiha metodini o'quvchilarning mustaqil va maqsadli faoliyatiga asoslangan ta'lim shakli sifatida izohlagan⁴.

Zamonaviy tadqiqotlarda loyiha faoliyati o'quvchilarning bilish faolligini oshiruvchi, tadqiqotchilik kompetensiyalarini shakllantiruvchi innovatsion yondashuv sifatida qaraladi⁵. Xususan, loyiha asosida tashkil etilgan ta'lim jarayoni o'quvchilarda tanqidiy fikrlash, muammolarni tahlil qilish, axborot bilan ishlash va natijalarni taqdim etish ko'nikmalarini rivojlantirishi ta'kidlanadi. Boshlang'ich ta'limda loyiha faoliyatini qo'llash o'quvchilarning yosh xususiyatlariga mos holda ularning tabiiy qiziqishi va bilishga intilishini qo'llab-quvvatlaydi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI VA EMPIRIK TAHLIL (Methods)

Mazkur tadqiqotda pedagogik kuzatuv, tahlil, taqqoslash va umumlashtirish metodlaridan foydalanildi. Tadqiqot jarayoni boshlang'ich sinf o'quvchilari bilan loyiha faoliyatiga asoslangan darslar tashkil etish orqali olib borildi.

Tajriba davomida "Tabiatni o'rganamiz", "Sog'lom turmush tarzi", "Mening kasbim", "Atrof-muhitni asraymiz" kabi mavzularda kichik tadqiqot loyihalari ishlab chiqildi. O'quvchilar loyiha bosqichlarida muammo qo'yish, maqsad belgilash, axborot izlash, kuzatuv olib borish va natijalarni taqdim etish jarayonlarida faol ishtirok etdilar.

NATIJALAR

Tadqiqot natijalari loyiha faoliyatiga asoslangan innovatsion modellar quyidagi ijobiy samaralarni berishini ko'rsatdi:

- o'quvchilarning bilishga bo'lgan qiziqishi va faolligi oshdi;
- mustaqil izlanish va tadqiqot olib borish ko'nikmalari shakllandi⁶;
- tanqidiy va ijodiy fikrlash rivojlandi;
- jamoada ishlash va muloqot madaniyati mustahkamlandi;
- o'quvchilarning o'z fikrini asoslab berish va natijalarni taqdim etish qobiliyati oshdi.

XULOSA VA MUNOZARA

Xulosa qilib aytganda, loyiha faoliyati orqali o'quvchilarni tadqiqotga yo'naltirish boshlang'ich ta'limda samarali va istiqbolli innovatsion yondashuv hisoblanadi. Ushbu modellar o'quvchilarning yosh va psixologik xususiyatlariga mos bo'lib, ularning bilish faolligini oshiradi hamda tadqiqotchilik kompetensiyalarini shakllantiradi.

Loyiha faoliyatiga asoslangan innovatsion modellarni ta'lim jarayoniga tizimli joriy etish boshlang'ich ta'lim sifatini oshirishga xizmat qiladi. Kelgusida mazkur yondashuvni turli fanlar kesimida chuqurroq o'rganish va amaliy tavsiyalar ishlab chiqish maqsadga muvofiqdir.

References:

1. Qodirov, F. "OPTIMIZATION OF TELECOMMUNICATIONS POWER SUPPLY SYSTEMS BASED ON RELIABILITY CRITERIA." Science and innovation 2.A12 (2023): 15-20.
2. F Qodirov. Aholiga tibbiy xizmatlar ko'rsatishning rivojlanishini iqtisodiy-matematik modellashtirish. Scienceweb academic papers collection . 2023/1/1.

³ Dewey J. *Experience and Education*. – 1938, 28–32-p.

⁴ Kilpatrick W.H. *The Project Method* // Teachers College Record, 1918, 319–335-p.

⁵ Ahmedova N., Qurbonov R. *Boshlang'ich ta'limda innovatsion metodlar*. – Samarqand, 2020, 85–92-b.

⁶ Ahmedova N., Qurbonov R. *Boshlang'ich ta'limda innovatsion metodlar*. – Samarqand, 2020, 90–94-b.

3. F Qodirov. Zamonaviy to'lov tizimlari tahlili va elektron pul birliklari. Scienceweb academic papers collection. 2023/1/1.
4. Farrux Qodirov. Zamonaviy trenajyor va simulyatsiya qiluvchi dasturlarning hozirgi kundagi ahamiyati. Scienceweb academic papers collection. 2023/1/1
5. Farrux Qodirov. BUSINESS INNOVATION MODEL OF INCOME AND COSTS FROM THE PROVISION OF MEDICAL SERVICES TO THE POPULATION. Scienceweb academic papers collection. 2023/1/1
6. Farrux Qodirov. ECONOMIC-MATHEMATICAL MODELING OF THE DEVELOPMENT OF THE PROVISION OF MEDICAL SERVICES TO THE POPULATION. Scienceweb academic papers collection. 2023/1/1
7. Farrux Qodirov. THE PLACE OF ECONOMETRICAL MODELING OF HEALTHCARE QUALITY IMPROVEMENT IN THE DIGITAL ECONOMY. Scienceweb academic papers collection. 2023/1/1
8. Farrux Qodirov. DEVELOPMENT OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL SYSTEM OF MANAGEMENT OF INDUSTRIAL ENTERPRISES. Scienceweb academic papers collection. 2023/1/1
9. Ergash o'g'li, Qodirov Farrux. "CREATION OF ELECTRONIC MEDICAL BASE WITH THE HELP OF SOFTWARE PACKAGES FOR MEDICAL SERVICES IN THE REGIONS." Conferencea (2022): 128-130.
10. Ergash o'g'li, Qodirov Farrux. "IMPORTANCE OF KASH-HEALTH WEB PORTAL IN THE DEVELOPMENT OF MEDICAL SERVICES IN THE REGIONS." Conferencea (2022): 80-83.
11. Qodirov, Farrux. "THE ROLE OF ICT IN THE DEVELOPMENT OF HEALTH SERVICES." RAQAMLI TRANSFORMATSIYA JARAYONIGA AXBOROT TEXNOLOGIYALARINI JORIY ETISHDA MA'LUMOTLARNI HIMOYALASH MUAMMOLARI VA YECHIMLARI RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY ANJUMANI MA'RUZALAR TO'PLAMI (2022).
12. Фаррух Қодиров. Аҳолига хизмат кўрсатиш соҳасининг моделлаштиришни тизимли имитация қилиш. Biznes-Эксперт. Том 173. Номер №5. Страницы 102-106. Дата публикации 2022.
13. Farrux, Qodirov. "Foreign experience in the development of medical services to the population." Хоразм Маъмун академияси (2022).
14. ҚОДИРОВ, Фаррух. "АҲОЛИГА СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ХИЗМАТЛАРИ КЎРСАТИШНИНГ ИЖТИМОЙ-ИҚТИСОДИЙ РИВОЖЛАНИШИ ТАҲЛИЛИ." AGRO ILM (2022).
15. Qodirov, Farrux. "VEKTOR VA SKALYAR MAYDONLAR. GRADIYENT VA YO'NALISH BO'YICHA NOSILA. DIVERGENSIYA VA ROTOR. SATH CHIZIQLARI. GRADIYENT MAYDONLAR. OQIMLAR." Analytical Journal of Education and Development (2022).
16. Qodirov, Farrux. "FURYE QATORI FUNKSIYALARNI FURYE QATORIGA YOYISH." МАТЕМАТИК ФИЗИКА ВА МАТЕМАТИК МОДЕЛЛАШТИРИШНИНГ ЗАМОНАВИЙ МУАММОЛАРИ Халқаро илмий-амалий анжуман материаллари тўплами (2021).
17. Qodirov, Farrux. "MASOFAVIY TA'LIMDA MOODLE. TUITKF. UZ PLATFORMASINING O'RNI VA AHAMIYATI." ИЖТИМОЙ СОҶАЛАРНИ РАҚАМЛАШТИРИШДА ИННОВАЦИОН ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИНГ ЎРНИ ВА АҲАМИЯТИ РЕСПУБЛИКА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ АНЖУМАНИ МАЪРУЗАЛАР Тўплами (2020).
18. Qodirov, Farrux. "RASPBERRY PI QURILMASINING TEXNIK XUSUSIYATLARI VA UNING IMKONIYATLARI." ИЖТИМОЙ СОҶАЛАРНИ РАҚАМЛАШТИРИШДА ИННОВАЦИОН

ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИНГ ЎРНИ ВА АҲАМИЯТИ РЕСПУБЛИКА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ АНЖУМАНИ МАЪРУЗАЛАР Тўплами (2020).

19. Qodirov, Farrux. "PROTECTING WEBSITES FROM VARIOUS ATTACKS." АХБОРОТ-КОММУНИКАЦИЯ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ШАРОИТИДА ИННОВАЦИЯЛАР мавзусидаги Республика илмий-амалий анжуман МАЪРУЗАЛАР ТУПЛАМИ (2019).

20. Кодиров, Ф. "PROTSESS RAZRABOTKI IGROVOGO DVIJKA UNITY." Scienceweb academic papers collection (2019).

